

11.5.2012

Jakelussa mainituille

Viite
Hänvisning

Asia Jäsenen nimeäminen Suomenlahti 2014 -vuoden ohjausryhmään
Ärende

Ympäristöministeriö pyytää jakelussa mainittuja tahoja nimeämään edustajansa Suomenlahti 2014 -vuoden ohjausryhmään. Teemavuoden tavoitteet sekä visio sen sisällöstä ja edeltävästä valmistelusta on selostettu oheisessa liitteessä. Liikenne- ja viestintäministeriötä sekä Liikenteen turvallisuusvirastoa pyydetään nimeämään vain yksi edustaja jommastakummasta virastosta. Tasa-arvolain työryhmien kokoonpanolle asettamien edellytysten täyttämiseksi pyydetään kaikkia tahoja nimeämään sekä mies- että naisehdokas. Ympäristöministeriö nimeää omat edustajansa. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kansliapäällikkö Hannele Pokka.

Nimeämiset pyydetään toimittamaan sähköisesti ympäristöministeriön kirjaamoon (kirjaamo.ym@ymparisto.fi) sekä Martti Poutaselle (martti.poutanen@ymparisto.fi) viimeistään toukokuun 2012 loppuun mennessä.

Kansainvälisten asiain johtaja

Jukka Uosukainen

Liite: Suomenlahti 2014 -vuodesta, sen tavoitteista, toteuttamisesta ja rahoituksesta

Jakelu: Ulkoasiainministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö/Liikenteen turvallisuusvirasto
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Ilmatieteen laitos

Liite 5

Suomen ympäristökeskus

4.05.2012

Merikeskus

Johtava tutkija, dos. Kai Myrberg

Suomenlahti-vuoden 2014 pääkoordinaattori

Projektiryhmä: Tieteellinen sihteeri, FM Ljudmila Vesikko,

Erikoistutkija, FT Kirsi Kostamo

Suomenlahti-vuodesta 2014, sen tavoitteista, toteuttamisesta ja rahoituksesta

1. Suomenlahti-vuoden 2014 järjestämisen tausta, toteutus ja tavoitteet

1.1 Tausta

Suomenlahden meriensuojeluyhteistyön historia on jo varsin pitkä. Sen taustana on vuonna 1955 Suomen ja Neuvostoliiton välille solmittu tieteellis-tekninen yhteistyösopimus. Leningradilaisten tutkijoiden aloitteesta perustettiin tähän nojaten vuonna 1968 Suomenlahden meriensuojelun työryhmä, johon tutkijat Helsingistä ja Tallinnasta lähtivät pian mukaan. Vuonna 1983 Suomeen perustettu ympäristöministeriö on saanut aikaan mm. vesiensuojelua koskevia sopimuksia Neuvostoliiton viranomaisten kanssa, mikä omalta osaltaan on ollut tärkeänä elementtinä tukemassa Suomenlahtityötä. Neuvostoliiton hajoamisen myötä Suomenlahtea ympäröi nyt kolme valtiota, ja nykyinen kolmikantayhteistyö käynnistyi vuonna 1992 Suomen, Viron ja Venäjän välille. Ensimmäinen Suomenlahti-vuosi pidettiin kolmikantaisena vuonna 1996. Tällöin pääpaino oli Suomenlahden tilan määrittelyllä, ja kustannustehokkaiden päästövähennysten aikaansaamisella.

Joulukuussa 2010 päätettiin pitää järjestyksessään toinen Suomenlahden teemavuosi. Ajankohdaksi sovittiin vuosi 2014, jolloin ensimmäisestä teemavuodesta on kulunut jo riittävän pitkä aika, jotta Suomenlahden meriensuojeluun 2000-luvulla liittyvien toimenpiteiden tulokset olisivat näkyvissä. Suomenlahtityön järjestelyyn jo nyt käytetty huomattava työaika, sekä Venäjän yhteiskunnassa tapahtuneet myönteiset muutokset antavat odottaa, että vuoden 2014 teemavuodesta tulee edellistä laajempi ja merkitykseltään huomattavampi, niin ympäristönsuojelullisesti kuin myös poliittisesti.

Vuoden 2011 aikana teemavuoden suunnittelussa edettiin yhteistyössä YM:n kanssa, ja neuvotteluiden tuloksena kaikki kolme maata —Suomi, Venäjä ja Viro sitoutuivat korkealla poliittisella tasolla (ympäristöministerin sitoumus) toteuttamaan Suomenlahti-vuoden. Lisäksi alustava toiminta- ja resursointistrategia on valmis. Parhaillaan on menossa yhteistyökumppaneiden ja rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen. Myös hankkeen ohjausryhmää ollaan perustamassa. Tutkimusteemojen kehittelyä edistetään workshopien järjestämisen kautta.

1.2 Suomenlahti-vuoden visio

Tänä päivänä meriympäristöön kohdistuu erilaisia uhkia, kuten ilmastonmuutos, rehevöityminen, saastuminen, lisääntyvän meriliikenteeseen liittyvät riskit, kalankantojen

heikkeneminen ja vieraslajien runsastuminen. Kaikesta tästä on seurauksena luonnon monimuotoisuuden väheneminen. Uhat, ja niiden edellyttämät torjunta- ja sopeutusstrategiat, vaativat päättäjien, tutkijoiden ja muun yhteiskunnan nykyistä aktiivisempaa vuorovaikutusta; sekä erityisesti Venäjän sitouttamista Itämeren suojeluun.

Kestävän kehityksen päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Suomenlahden meriensuojelussa ympäristönsuojeluun liittyvän päätöksenteon tehtävänä on, kustannustehokkuus huomioon ottaen, tehdä tarvittavat päätökset, joiden avulla meriekosysteemin tilaa voidaan oleellisesti parantaa. Tämän toiminnan tueksi tarvitaan uusinta ja luotettavaa tietoa, jota Suomenlahti-vuosi 2014 tuottaa.

Teemavuosi toteutetaan kolmen maan – Suomen, Viron ja Venäjän kesken tavoitteena edistää uusimman tutkimustiedon avulla EU:n Itämeristrategian, HELCOMin Itämeren toimintaohjelman, meristrategiadirektiivin ja vesipuidedirektiivien implementointia. Myös yhteisön kalastuspolitiikka sekä kaikkia Itämerta ympäröiviä valtioita koskeva, laajojen hankkeiden ympäristövaikutuksia koskeva Espoon sopimus tuovat omat velvoitteensa Itämeren suojeluun. **Vuoden erityisenä päämääränä on sitoa Venäjä mukaan yhteisiin ponnistuksiin Itämeren suojelussa siten, että EU-maiden Viron ja Suomen EU:n meristrategiaan liittyvät päämäärät tulisivat HELCOMin Itämeren suojeluohjelman lisäksi toteutetuiksi myös Venäjällä yhteisen kolmen maan tutkimusohjelman kautta.** Tavoitteena on myös tehostaa ja parantaa Viron ja Venäjän yhteistyötä ympäristönsuojelun alalla käyttäen hyväksi olemassa olevaa laajaa tutkija- ja sidosryhmäverkostoa, sekä sen keskuudessa vallitsevaa hyvää kollegiaalista ilmapiiriä.

Tarkoitus on myös kytkeä Suomenlahti-vuoden tavoitteet ja toiminta Pietarissa syksyllä 2012 järjestettävän Itämeri-huippukokouksen yhteyteen mahdollisimman tiiviisti.

1.3 Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Suomenlahtivuoden tutkimusteemat on valittu tukemaan meriensuojelun ja laajemminkin yhteiskunnalliseen päätöksentekoon liittyviä teemoja. Tutkimustyö tukee:

-HELCOMin Itämeren toimintasuunnitelman (Baltic Sea Action Plan) toimeenpanoa ja toteuttamista tuottamalla tausta-aineistoa suunnitelman eri osioihin.

-EU:n direktiivien, erityisesti meristrategiadirektiivin toimeenpanoa, ja kansallisen lainsäädännön toteutusta (ottaa huomioon mertenhoidon toimenpideohjelman toteuttamisen 2015). Myös esimerkiksi EU:n uudistuvan kalastuspolitiikan ekosysteemin lähestymistapa ja kansainvälisiä hankkeita koskeva Espoon sopimus edellyttävät riittävää tietopohjaa implementaatioonsa (NordStream käytti Espoon sopimuksen ympäristösegmentin toteuttamiseen 100 milj euroa)

-Valtioneuvoston periaatepäätöstä vesiensuojelun suuntaviivoista vuoteen 2015 mennessä, jossa tavoitteena on vesien hyvä tila

-Euroopan unionin Itämeren alueen strategian toteutusta; erityisesti rehevöitymisen, meriturvallisuuden, kalakantojen sekä merien aluesuunnittelun osalta.

Seuraavat yksittäiset teemat on valittu teemavuoden tutkimusten pääkohteeksi silmälläpitäen mahdollisuutta tukea edellä esitettyjä meriensuojellisia tavoitteita mahdollisimman tehokkaasti:

Merialuesuunnittelu (suomalainen vastuhenkilö, dosentti Anita Mäkinen, Trafi)

Alueiden kestävä käyttö. Suomenlahti ja Itämeri ovat huomattavassa määrin ihmisen toiminnan vaikutuksen alaisia, mikä vaikuttaa luonnon ihmiselle tuottamien ekosysteemipalveluiden määrään ja laatuun sekä meren ekologiseen tilaan. Niinpä jo Suomenlahden skaalassa on kyettävä pan-Suomenlahti –henkiseen ajatteluun kolmen maan kesken erityisesti energiaratkaisuiden, merellisen rakentamisen, kalastuksen ja merenkulun alalla. **Aivan erityisenä tavoitteena on nyt ensi kertaa kytkeä Venäjä mukaan merten aluesuunnitteluun.**

Työllä on selvät linkit meristrategiadirektiivin ja Itämeren suojelu suunnitelman kanssa. Tutkimusteeman koordinaattori, dosentti Anita Mäkinen on merialuesuunnittelun konseptointia kehittävän HELCOM/VASAB –työryhmän puheenjohtaja. Venäjän puolelta on mukana Pietarin Kaupunkisuunnittelu-instituutin pääjohtaja (Dr. in Architecture) Andrey Lappo, joka on Venäjän merialuesuunnittelun edelläkävijä.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. Town-Building Research and Design Institute (Director Andrey Lappo)
2. SPb Scientific Research Centre for Ecological Safety Russian Academy of Sciences RAS (Director Vladislav Konstantinovich Donchenko)
3. Administration of Leningrad region (Vice Major Grigory Viktorovich Dvas)
4. Saint Petersburg Scientific Center of the RAS (Dr. Marina Orlova)
5. Zoological Institute (Head of Laboratory Aleksandr Fedorovich Alimov)
6. Russian State Hydrometeorological University (Rector Lev Karlin)
7. St.Peterburg State University (Pro-rector Aleksey Zavarzin)
8. Baltic State Technical University «VOENMEH» named after D.F. Ustinov (Head of laboratory Mikhail Mikhailovich Stepanov)
9. Institute of Remote Sensing Methods for Geology (VNIKAM) (Head of laboratory Leontina Sukhacheva)

Merenkulun turvallisuus, erityisesti talvella (suomalainen vastuhenkilö, professori Pentti Kujala ja FM Tanja Tuominen, Helsingin yliopisto ja Merikotka)

Onnettomuuksien ehkäisy ja torjunta. Suomenlahden meriympäristön suurin uhka on massiivinen öljyonnettomuus, johon on sekä on varauduttava että toisaalta onnettomuuden toteutumista on ehkäistävä tehokkaasti. Kotkan, Tallinnan ja Pietarin merenkulun simulaattoriyhteistyötä (Crisis Management Simulator) on kehitetty jo joitain vuosia ja Merikotkalla onkin laajat ja hyvät yhteydet Venäjälle, mm. Makarovin meriakatemiaan. Teemavuoden aikana tehdään kolmeen maan yhteinen onnettomuussimulaatio. Myös meriturvallisuusviranomaiset ja laivayhtiöt ovat integroidusti mukana toiminnassa.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. Admiral Makarov State Maritime Academy (Rector Valery L. Mikheev)

2. Central Marine Research & Design Institute (Head of Laboratory Gennady Nikolaevich Semanov)
3. State Marine Technical University (Head of laboratory Elena Pavlova)
4. P.P.Shirshov Institute of Oceanology RAS SPB Branch (Head of laboratory Vladimir Ryabchenko)
5. The Baltic management on technical maintenance of supervision on the sea (Director Valery Zaitsev)

Saastuminen ja ekosysteemin terveys (suomalainen vastuhenkilö dos. Kari K. Lehtonen).

Saasteiden vaikutus meriympäristön terveyteen. Huolimatta Suomenlahdella tehdystä, pitkäjänteisestä työstä sekä sen saastumisen että rehevöitymisen torjunnan osalta, nämä molemmat prosessit ovat edelleen merialueen suurin ongelma. Tässä tutkimusteemassa tutkitaan ja seurataan uuden teknologian avulla haitallisten aineiden biologisia vaikutuksia meriekosysteemin terveydentilaan. Työllä on suora linkki Itämeren toimintasuunnitelman ja EU:n meristrategiadirektiiviin implementointiin, sekä yhteistyöhön paikallisviranomaisten kanssa meren tilan monitorointiin ja haitallisten aineiden arviointiin. Työllä on myös yhteys Baltic Sea Regional Program:in, OPSPAR:in ja ICES:in toimintaan.

Kari K. Lehtonen johti 2009-2011 tähän tutkimusteemaan liittyvää BONUS+ –projektia (BEAST), jossa oli mukana tutkijoita kaikista Itämeren maista.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. Zoological Institute (Head of laboratory A. Alimov)
2. Institute of Ecological Safety, Russian Academy of Sciences (Director Vladislav Donchenko)
3. Russian State Hydrometeorological University (Rector Lev Karlin)
4. St.Peterburg State University (Pro-rector Aleksey Zavarzin)
5. Komarov Botanical Institute (Head of laboratory Nikolay Kovalchuk)
6. Institute of Limnology RAS (Director Vladislav Rummyantsev)

Kalat ja kalastus (suomalainen vastuhenkilö FT. Eero Aro, RKTL)

Kalakantojen kestävä käyttö. Kalakantojen tutkimus Suomenlahdella ja Itämerellä on keskeistä sekä huomattavien taloudellisten arvojen että kalakantojen virkistyskäytön kannalta, sisältäen sosioekonomisia linkityksiä. Kalakantojen pitkäaikaismuutokseen liittyy laajamittainen yhteistyö ekologien, oseanografien ja ilmastotutkijoiden kanssa. Teema linkittyy yhteen merialuesuunnittelun ja saastuminen ja ekosysteemin terveys –teemoihin. Kansainvälisesti teemalla on laajat kytkennät, sillä Eero Aro on kansainvälisen merentutkimusneuvoston ICES varapresidentti, ja suhteet myös Pietarin kalantutkimusorganisaatioihin ovat vahvat.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. State Research Institute of Lakes and Rivers Fishery (Deputy director for Scientific Work Andrey Pedchenko)
2. St.Petersburg State University (Pro-rector Aleksey Zavarzin)

Biologinen ja geologinen monimuotoisuus (suomalainen vastuhenkilö FT, Kirsi Kostamo, SYKE)

Viides tutkimusteema, luonnon monimuotoisuuden tutkimus, tuottaa tietopohjaa muille teemoille. Sekä kansainvälisten suojelullisten velvoitteiden toteutus että luonnon tarjoamat resurssien ja ekosysteemipalveluiden käytön turvaaminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät riittävää tietopohjaa luonnon monimuotoisuudesta. Tutkimusteemaan liittyvä tutkimusyhteistyö on ollut aktiivista Suomen ja Viron välillä jo vuosia (Tarton yliopiston Merentutkimuslaitos) ja erityisesti Viron liityttyä EU:hun. Myös yhteistyö Venäjän kanssa on jatkunut jo vuosia (VSEGEI, RAS, Hydrometeorologinen yliopisto) ja sen määrä tulee lisääntymään v. 2012-2014 toteutettavan ENPI-rahoitteisen hankkeen turvin.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. Zoological Institute (Head of laboratory Aleksandr Fedorovich Alimov)
2. Komarov Botanical Institute (Head of laboratory Nikolay Kovalchuk)
3. SPb Scientific Research Centre for Ecological Safety RAS (Director Vladislav Konstantinovich Donchenko)
4. Russian State Hydrometeorological University (Rector Lev Karlin)
5. St.Peterburg State University (Pro-rector Aleksey Zavarzin)
6. P. Karpinsky Russian Geological Research Institute (VSEGEI) (Head of laboratory Mikhail Spiridonov)
7. Institute of Remote Sensing Methods for Geology (VNIKAM) (Head of laboratory Leontina Sukhacheva)
8. Northern State Scientific and Production Company of Marine Geological Prospecting Sevmorgeo (Deputy Director Oleg Yuryevich Korneev)

Monitorointi (suomalainen vastuhenkilö Dos. Maiju Lehtiniemi, SYKE)

Suomenlahden kolmikantaisen monitoroinnin avulla selvitetään merialueen ekologien tila, sekä yhdenmukaistetaan monitorointimenetelmiä. Kolmen maan yhteinen Suomenlahden tilan seuranta-ohjelma, jossa koordinoitusti käytetään tutkimusaluksia ja moderneita mittalaitteita nostaa tiedon Suomenlahden meriympäristön tilasta aivan uudelle tasolle. Tällä työllä on keskeinen merkitys Suomenlahti-julistuksen tieteellisessä taustassa.

Tärkeitä Suomenlahti-vuonna mukana olevia laitoksia ovat:

1. Saint-Petersburg Regional Center of Hydrometeorological and Environmental Monitoring (Director Yury Dmitrievich Malashin)
2. North-West Interregional Territorial Administration for Hydrometeorology and Environmental Monitoring (Director Anatoly Ivanovich Grabovsky)
3. Saint-Petersburg branch of Station oceanographic institute (Director Evgeny Aleksandrovich Zaharchuk)
4. State Hydrological Institute (Director Vladimir Yurievich Georsievsky)

5. Federal State Institution "Center for Laboratory Analysis and Technical Measurements by North-West Federal District" (Head of laboratory Svetlana Basova)
6. Neva-Ladoga Water Basin Administration of Federal Water Resource Agency (Director Dmitry Evgenyevich Kuklin)
7. Russian State Hydrometeorological University (Rector Lev Karlin)

1.4 Suomenlahti-vuoden toiminnan yhteiskunnallinen ulottuvuus erityisesti Venäjällä (koulutus, kulttuuri, yhteiset tapahtumat, yrityskytkenät, kaupunkiyhteistyö)

-Teemavuoteen liittyvän tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisäksi on runsaasti aktiviteetteja koulutus- ja kulttuuriasioihin, sekä yritysten kanssa verkostoitumisessa (ks. myös tapahtumakalenteri). Näiden toimintojen suhteen aktiivisesti yhteistyötä tehdään eri laitosten (Virossa ja Suomessa) lisäksi Suomen Pietarin Pääkonsulaatin (yhteyshenkilöt: pääkonsuli Olli Perheentupa, ympäristökonsuli Riitta Hemmi) sekä Viron Pietarin Pääkonsulaatin kanssa (yhteyshenkilö: pääkonsuli Tiina Maiberg)

-Koulutuksen saralla järjestetään runsaasti yhteisiä yliopistollisia kesäkouluja (Suomi-Viro-Venäjä), joissa mm. Helsingin yliopiston Tvärminnen eläintieteellinen asema (yhteyshenkilö prof. Alf Norkko), sekä Venäjällä Pietarin valtionyliopisto (yhteyshenkilö vararehtori Aleksey Zavarsin) ja Hydrometeorologinen yliopisto (yhteyshenkilö rehtori Lev Karlin) ovat keskeisiä toimijoita. Em. Pietarin yliopistoilla on myös laajat omat koulutus- ja toimintasuunnitelmansa Suomenlahti-vuodelle, mukaan luettuina Hydrometeorologisen yliopiston opiskelijoille järjestetyt katamaraanimatkat Itämerellä. Tässä yhteydessä mm. Suomenlahden satamissa järjestetään ympäristötapahtumia.

-Myös koulujen ympäristöopetukseen ja kansainväliseen toimintaan liittyviä kursseja järjestetään kaikkien kolmen maan yhteistyönä. Kurseilla pyritään kartoittamaan sekä Suomenlahteen liittyviä ympäristökysymyksiä että kehittämään niihin liittyviä ratkaisumalleja. Tulokset esitellään Baltic Sea Day Foorumin yhteydessä

-Pietarin vesilaitos Vodokanal on omalla ohjelmallaan mukana, jossa keskitytään yleisötilaisuuksiin ja ympäristövalistukseen (yhteyshenkilöt: pääjohtaja Felix Karamasinov ja informaatio- ja koulutuskeskuksen varajohtaja Dmitry Troshenko)

-HELCOM- orientoitunut Suomenlahtityön vuosittainen esittely laajassa Baltic Sea Day Foorumissa, Pietarissa jossa Suomenlahti teemavuosi päätapahtumana 2014. BSD:n kautta toteutuu myös mittavaa Suomenlahti-henkinen kulttuuriohjelma (yhteyshenkilö Venäjän HELCOM-edustaja D.Sc. Leonid Korovin)

-Yhteistyö Pietarin merineuvoston kanssa, liittyen mm. vapaa-ajan veneilyyn ja turismiin (yhteyshenkilö: A.A. Berezkin, Pietarin kaupungin meri- ja jokiturismin komitean johtaja)

-Kaupunkiyhteistyöverkosto: Pietari-Kotka-Helsinki-Hanko-Turku kehitteillä. Kaupunkien johtoa tavattu ja neuvottelut yhteistyöstä ovat käynnissä (yhteyshenkilö Aleksey Varchavsky BIZKON)

-Luonnonsuojelujärjestöt (WWF, SLL) osallistuvat myös vuoden toteuttamiseen kansainvälisten tapahtumien kautta. Käytännössä ne järjestävät teemaan liittyviä kursseja ja

tapahtumia, jotka on järjestetty suurelle yleisölle ja päättäjille. Venäjällä yhteistyökumppani on myös Baltic Fund for Nature (yhteyshenkilö Director Rustam Abdullaevich Sagitov)

1.5 Suomenlahti-vuoden tuoma lisäarvo

Teemavuoden järjestämisen eräänä tärkeänä motiivina on sen tuoma lisäarvo: se, mitä uutta tietoa pystytään luomaan ainoastaan yhteisten, moni - ja poikkitieteellisten tutkimusprojektien ja muun yhteiskunnallisen aktiivisuuden kautta. **Avainroolissa koko vuoden onnistumisessa on Venäjän sitouttaminen yhteisiin tavoitteisiin vuoden aikana, sekä ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä meriensuojelutyötä venäläisten tutkijoiden ja viranomaisten kanssa kohti vuoden 2021 puhtaan Itämeren tavoitteita.** Tärkein lisäarvo on tuoda uutta tutkimustietoa ympäristönsuojeluun liittyvään päätöksentekoon: erityisesti liittyen Itämeren suojelun toimenpideohjelman ja EU:n direktiivien toteuttamiseen.

Seuraavat tärkeät seikat on tarkoitus saavuttaa kolmikantaisen yhteistyön avulla:

- Ajantasaista tietoa päätöksentekoon
- Tieteellisen tiedon kartuttaminen kolmen maan yhteistyönä
- Palvelu / toimintaprosessien kehitys esimerkiksi merenkulun turvallisuuteen liittyen
- Kansainvälisen yhteistyön syventäminen, erityisesti kontaktien syventäminen Venäjän kanssa
- Yhteistyö hallinnon kanssa tiivistyy ja selkeytyy lisäten suomalaisten toimijoiden ymmärrystä hallinnon toiminnasta mm. Venäjällä
- Yhteistyö yksityisen sektorin kanssa lisääntyy; yritysten mukaantulo mm. sponsoreina Suomessa, Virossa ja Venäjällä
- Asiantuntijapalvelut kaikkien käytettävissä
- Opetusyhteistyön vahvistaminen; sekä yliopistollinen koulutus, että koululaisten ja lasten ympäristökasvatus, jossa yhteistyö venäläisten yliopistojen ja Vodokanalin kanssa on keskeistä
- Medianäkyvyys

1.6 Poliittinen vaikuttavuus

Suomenlahti-vuoden toteuttaminen korkealla poliittisella tasolla on tärkeänä osana kasvavaa mahdollisuutta ja halua vaikuttaa myönteisesti lähialueemme ympäristön tilaan, mutta myös sen yhteiskunnalliseen kehitykseen; erityisesti hakemalla meriensuojelutyöhön Venäjän kanssa aivan uutta syvyyttä ja laajuutta. Teemavuoden aikana kasvava kolmen maan välinen yhteistyö edistää hyviä suhteita maittemme välillä lisäten alueemme poliittista vakautta ja hyvinvointia, sekä rauhantahoista yhteistyötä. Ympäristökysymyksissä edistystä saavutetaan seuraavissa asioissa:

- Yhteiskunnan sitouttaminen ympäristökysymysten ratkaisemiseen uudella ajattelutavalla kaikissa kolmessa maassa: niin kansalaisten, tutkijoiden kuin päättäjien tasolla
- Dialogi yhteiskunnan ja tutkijoiden välillä lisääntyy
- Alueellisen meriensuojeluyhteistyön uudet toimintatavat ja tulokset sovellettavissa muille merialueille ja tutkimusaloille
- Yhteistyö myös Viron ja Venäjän välillä edistyy

1.7 Teemavuoden tulokset - Suomenlahti-julistus

Suomenlahti-vuoden tuloksia tullaan esittämään monissa muodoissa: päättäjille räätälöityinä tietopaketteina, tieteellisinä julkaisuina, populaariartikkeleina, esitelminä, kokouksina ja muina tilaisuuksina. **Keihäänkärkenä on päättäjille, kansalaisille ja poliitikoille suunnattu lyhyt ja ytimekäs Suomenlahti-julistus.** Siinä kuvataan keskeisimmät Suomenlahden meriympäristön terveyden (tilan) parantamiseksi välttämättömät toimenpiteet. Julistus lisäksi edistää monien asioiden toteutumista:

- Sitouttaa kaikki kolme maata poliittisella tasolla ympäristön suojeluun
- Luo suuntaviivat Suomenlahden suojeluun ja kestäväan käyttöön v. 2021
- Lisää poliittista vakautta ja taloudellista hyvinvointia alueella

1.8 Käytännön tapahtumat

Teemavuosi tulee sisältämään suuren joukon erilaisia tapahtumia monille eri viiteryhmillä, joita ovat päättäjät, tutkijat, ja kansalaiset. Taulukossa 1 on esitetty alustava erittely toiminnasta 2012-2015.

Taulukko 1. Suomenlahti-vuoden vuosittaiset aktiviteetit.

Vuosi	Toiminta	Toteutus
2011	Suunnittelu	Baltic Sea Days, Pietari (20-23.3.2011) ja kolmikantakokous Tallinnassa (12-13.12.2011). Kokouksissa esiteltiin ja suunniteltiin Suomenlahti-vuotta
		Tutkimusteemojen suunnitteluun liittyvien työpajojen järjestäminen (mm. Baltic Sea Science Congress:in yhteydessä)
		Käynnit eri tutkimuslaitoksissa Pietarissa ja Tallinnassa
		Helsingissä 19.1.2012 pidettävän sidosryhmätalaisuuden suunnittelu
	Politiikka	Suomija Viro sopivat Suomenlahti-vuodesta ministeritasolla 16.9.2011. Venäjän luonnonvarainministeriö ilmaisi myös suostumuksensa
	Media	Alustava versio tiedotukseen vuosille 2012-2015
		Ensimmäinen Suomenlahti-vuosi –esite julkaistiin
2012	Suunnittelu	Tutkimussuunnitelman teko jatkuu teemoittain. Työpajoja järjestetään
		Sponsorirahoituksen haun suunnittelu
		Neuvottelut YM:n kanssa rahoituksesta
		Neuvottelut sidosryhmien kanssa vuoden 2104 tapahtumista
		Laitosvierailut Pietarissa ja Tallinnassa
		Neuvottelut minsiteriöiden kanssa 3:ssa maassa
		Uuden henkilöstön rekrytointi
		Alustava suunnitelma vuoden 2014 yleisötapahtumista
	Politiikka	Suomen, Viron ja Venäjän välillä tehdään yhteinen toimintasuunnitelma Suomenlahtivuoden toteutuksesta
		Suojelijoiden nimeäminen kaikissa kolmessa maassa
	Korkean tason kansainvälisen ohjausryhmän nimeäminen	

		Paikallistason neuvottelut Suomessa ((maa)kunnat, kaupungit)
		Kontaktit Suomen Suurlähetystöön Tallinnassa, sekä Suomen ja Viron Pääkonsulaatteihin Pietarissa
	Aktiviteetit	Sidosryhmätilaisuus, haastattelut 19.1.2012, myöhemmin syksyllä uusi tapaaminen, jossa teemavuoden tapahtumia suunnitellaan.
		Tieteellinen työpaja helmi-maaliskuussa 2012 Helsingissä suomalaisille tutkijoille
		Avustetaan paikallisten tutkija- ja sidoryhmätilaisuuksien järjestämistä Pietarissa ja Tallinnassa
		Baltic Sea Days, maaliskuu 21-23, 2012 Pietarissa, Suomenlahden Round Table, teemojen suunnittelutyöpajoja
		Seminaari säätiörahoittajille, aiheena räätälöity Suomenlahti-haku
		Kolmikantainen tieteellinen Forum, Helsinki, marraskuu 2012
	Media	Uusi esite
		Mediasuunnitelmasta ensimmäinen versio
2013	Suunnittelu	Rahoitussuunnitelma valmis, rahoitus varmistuu
		Suunnitelma vuoden 2014 tilaisuuksista valmis
		Tieteellinen suunnitelma valmis, tutkimustyö käynnistyy
	Politiikka	Suomenlahti-vuotta koskeva kolmen maan yhteinen julistus kirjoitetaan (jos ei jo 2012!)
	Aktiviteetit	Sidosryhmätapahtuma Helsingissä
		Kolmikantainen tieteellinen Forum, Tallinna, marraskuu 2013?
		Baltic Sea Days, maaliskuu 2013 Pietarissa, Suomenlahden Round Table
		Säätiöiden Suomenlahti-haku?
		Avustetaan paikallisten tutkija- ja sidoryhmätilaisuuksien järjestämistä Pietarissa ja Tallinnassa
	Media	Mediasuunnitelma valmis
		Suomenlahti-vuosi esitteet, julisteet, slide showt valmiit
2014	Aktiviteetit	Aktiivinen tutkimustoiminta: yhteinen monitorointi, yksittäiset tutkimusprojektit, mallitus, datan analyysi
		Työskentely ja vuorovaikutus sidosryhmien kanssa
		Ministeriöiden virkamiehille ja HELCOM:ille seminaari, mitä uutta Suomenlahtivuosi toi merten suojeluun liittyvälle päätöksenteolle
		Baltic Sea Days, maaliskuu 2014 Pietari, Suomenlahti-vuosi päätteemana
		Tieteelliset Foorumit kaikissa kolmessa maassa
		Pietarin Hydrometeorologisen yliopiston katamaraaniristeilyt
		Vodokanaalin ympäristökasvatustapahtumat
		Hangon meritaistelun 300-v juhlat, joissa 15 000 osallistujaa, myös Venäjältä
		Suomen ja Viron pääkonsulaattien järjestämät tapahtumat Pietarissa
		Pietarin valtionyliopiston seminaarit
		Kotkan Meripäivien päätteemana Suomenlahti-vuosi
		Pietari-Kotka-Helsinki-Hanko-Turku -tapahtumat
		Kurssit ja kesäkoulut opiskelijoille ja koululaisille kaikissa kolmessa maassa
	Politiikka	Päättöseminaarit poliitikoille ja päättäjille, yleisölle loppusyksyllä

	Media	Päätösseminaarit sidosryhmille, lehdistölle loppusyksyllä
		Mediaristelyt, lehdistötilaisuudet
		Julkaisut: posterit, kortit, julisteet
		Poupulaarijulkaisut
		Suomenlahti-vuoden esittelyä laajoille yleisöjoukoille: esim. Suomenlahti-kylä Kotkan meripäivillä 2014
		Suomenlahtijulistuksen antaminen loppusyksyllä
		Mediafoorumi: mitä uutta Suomenlahti-vuosi toi?
	Julkaisut	SYKE/YM raportit päättäjille
		Kansalaisen Suomenlahtivuosi -esite
2015	Aktiviteetit	Suomenlahti-vuoden jatkotoimien suunnittelu
		Baltic Sea Days, maaliskuu 2015 Pietari, Suomenlahti-vuoden johtopäätökset
	Julkaisut	Special issue tieteellisessä sarjassa
		Suomenlahtikirja/Atlas?
		Muut tieteelliset julkaisut

2.Suomenlahti-vuoden 2014 kustannukset ja rahoitus

2.1 Kustannukset

Suomenlahti-vuoden rahoitus jakautuu kolmeen eri perusosaan: a) teemavuoden hallinnointiin liittyvät palkkakustannukset. b) tutkimuksen vaativat henkilö- ja laiva/laiteresurssit, c) tapahtumien järjestäminen, sisältäen viestinnän ja mainonnan. Tässä muistiossa käsitellään lähinnä kohtia a) ja c), koska tutkimuksen rahoittaminen on lähinnä tutkimusteemojen vetäjien tutkimustoiminnan kolmikantaiseen hankkeistamiseen. On kuitenkin mahdollista, että sponsorit tms. saavat rahoittaa ”nimikkotutkijaa” tai laiva-aikaa. Nämä seikat on otettu tässä huomioon.

2.2 Rahoitus

Taulukossa 2 on esitetty alustava budjetti, jossa on eritelty erilaisia rahoitettavia pääkohteita Suomenlahtivuoden läpiviemisen edellyttämien tarpeitten mukaisesti. Ministeriöiden osalta rahoitus voitaneen hakea oheisten suuntaviivojen mukaisesti, mutta sponsorien tapauksessa lienee järkevintä käyttää erikseen räätälöityjä ”sponsoripaketteja” (ks.alla).

Taulukko 2. Teemavuoden hallinnoitiin, tapahtumien järjestämiseen ja sponsorien osalta myös tutkimukseen liittyvä rahoitus

Vuosi	Aktiviteetti	Rahoituslähde	Summa
2012-2015	Tutkimustemaattiset työpajat	ministeriöt	100 000
2012-2015	Baltic Sea Days	ministeriöt	30 000
2012-2015	Tieteelliset Foorumit	ministeriöt +sponsorit	75 000+75 000
2012-2015	Vuoden suunnitteluun ja toiminnan koordinaatioon liittyvät vierailut	ministeriöt +sponsorit	80 000 +0

	Pietarissa ja Tallinnassa		
2012-2015	Yleisötapahtumat	ministeriöt +sponsorit	100000+300 000
2012-2015	Foorumit poliitikoille	ministeriöt +sponsorit	10 000+10 000
2012-2015	Mediaristeilyt	sponsorit	30 000
2012-2015	Mediatuotteet	sponsorit	20 000
2012-2015	Palkkakulut	ministeriöt+sponsorit	200 000+490 000
2012-2015	Palkkakulut	SYKE	312 000
2014	Laiva-aika	ministeriöt +sponsorit	150 000+150 000
Yhteensä 2012-2015	yht. SYKE 312 000	yht. ministeriöt 745 000	yht. sponsorit 1 075 000

Rahoitus yhteensä: 2 192 000 e